

Lesbrief

Muziek (Verpleegkundige)

Dit project maakt deel uit van de campagne DementieEnDan en is onder andere tot stand gekomen in samenwerking met:
ROC Midden Nederland, Koning Willem I College, ROC Mondriaan, MBO Utrecht en ROC Aventus

Auteurs:

Nicolet Destrée, Josephine van der Laan, Ilse Hartgers, Paul Bocken, Ceciel de Bruijn en Yvonne Vullingsh

Muziek (Verpleegkundige)

Domein

Daginvulling volgens eigen interesse en onderhouden van sociale contacten

Clip

Clip 19 'Muziek'

Toelichting

Clip 19: 'Muziek'. Een clip over de rol van muziek bij dementie (ongeveer 7 minuten). Mary Ann (cliënt met dementie) speelt thuis verschillende muziekstukken. Samen met haar man gaat ze naar ArtEZ in Enschede waar ze speelt voor studenten. Docent Annemiek Vink vertelt over muziek en het geheugen. Hierna wordt Mary Ann gevraagd om samen met de studenten muziek te improviseren.

Beginsituatie

Verpleegkundige niveau 4, leerjaar 3 of 4

Vaardigheden

Voorkeursmuziek maken / luisteren met een cliënt met dementie

Kenniselementen

Kennis van de bijzondere relatie muziek-geheugen

Leerdoelen

De student kan aangeven

- wat het belang van muziek is bij dementie
- hoe en wanneer je muziek bij mensen met dementie kunt inzetten
- hoe je volgens stappenplan voorkeursmuziek bij een cliënt met dementie kunt achterhalen

Werkvorm

1. Vragenlijst
2. In de praktijk: stappenplan uitvoeren
3. Opdracht in de praktijk: samen zingen

Hulpmiddelen

Vragenlijst

Stappenplan voor het toepassen van voorkeursmuziek bij mensen met dementie

Bronnen

<http://www.nieuwamsterdam.nl/videodetail.aspx?id=1628>

YouTube: muziek en bewegen bij dementie 1, 2 en 3

<http://www.youtube.com/watch?v=NKDXuCE7LeQ> (clip in Engels)

Uitvoering opdracht 'Muziek'

Bronnen

<http://www.nieuwamsterdam.nl/videodetail.aspx?id=1628>

YouTube: muziek en bewegen bij dementie 1, 2 en 3

<http://www.youtube.com/watch?v=NKDXuCE7LeQ> (clip in Engels)

Vorbereiding

A. Bekijk clip 19 'Muziek' met Mary Ann. Luister naar het verhaal van docent Annemiek Vink.

Muziek blijkt een hele positieve uitwerking te hebben op mensen met dementie, in welk stadium dan ook. In verschillende zorgcentra hebben medewerkers opgemerkt dat bewoners volledig kunnen opgaan in muziek en het zingen van liedjes van vroeger. Ook mensen die in een vergevorderd stadium van hun dementie verkeren, kunnen tijdens het draaien of zingen van muziek ineens weer helemaal opleven en zich vaak nog allerlei teksten en melodieën herinneren. Het beïnvloedt de stemming zeer positief en is een manier om contact te maken, ook met bewoners die anders al moeilijk bereikbaar zijn.

Beantwoord nu de volgende vragen:

- Waarom kan muziek zo'n belangrijke rol spelen bij mensen met dementie?
- Bedenk met elkaar zoveel mogelijk manieren om te achterhalen voor welke muziek iemand met dementie voorkeur heeft.
- Meneer Janssen is 80 jaar; je weet niet welke muziek hij leuk vindt en hebt weinig middelen om dit uit te vinden. Als je er nu van uit kunt gaan dat de muziek die iemand tussen z'n 16e en z'n 22e levensjaar leuk vond, het best in je geheugen wordt geprent, hoe zou je dan kunnen uitvinden welke muziek meneer Janssen zich wellicht nog het best herinnert? Bedenk met elkaar ideeën!

B. In de praktijk:

Bekijk het stappenplan in de bijlage. Bespreek klassikaal hoe je dit op je BPV-plaats kunt uitwerken. Werk het stappenplan vervolgens uit volgens de richtlijnen en afspraken.

C. Naarmate dementie vordert, vermindert het taalvermogen (we noemen dit afasie). Kies een cliënt uit op je BPV-adres die niet goed meer kan praten.

Probeer met deze cliënt een aantal liedjes van vroeger te zingen – bijvoorbeeld tijdens de ADL. Je hebt kans dat de cliënt een deel mee kan zingen, ondanks zijn/haar afasie!

Suggesties voor liedjes: op YouTube zijn verschillende sites te vinden waarop een heel scala van kinderliedjes van vroeger te vinden zijn (Hop Marianneke, Klein klein kleutertje, Jan Huigen in de ton, Moriaantje, Poesje mauw, In Den Haag daar woont een graaf etc)

Beantwoord hierna de volgende vragen:

- Maakte je contact met de cliënt ? (hoe merkte je dat?)
- Hoe reageerde de cliënt (wat merkte je verbaal en non-verbaal)?
- Wat is je conclusie?

C. Bekijk nu het filmpje op de volgende link en bespreek dit klassikaal na:

<http://www.nieuwamsterdam.nl/videodetail.aspx?id=1628>

(interessant filmpje over de bijzondere relatie muziek-geheugen)

Eindresultaat

Je kunt vertellen

- wat het belang van muziek is bij dementie
- hoe en wanneer je muziek bij mensen met dementie kunt inzetten
- hoe je volgens stappenplan voorkeursmuziek bij een cliënt met dementie kunt achterhalen